

H O T Ă R Ă R E A nr.1-432/2025
cu privire la avizarea Regulamentului cu privire la verificarea stării de sănătate
a candidaților la funcția de judecător/procuror în funcție

18 decembrie 2025

municipiul Chișinău

Examinând demersul cu privire la avizarea proiectului Regulamentului cu privire la verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de judecător/procuror în funcție și audiind informația prezentată de către domnul Eduard Panea, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, spre examinare, demersul Ministrului Sănătății, domnul Emil Ceban, prin care se solicită examinarea și avizarea proiectului *Regulamentului privind verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de judecător/procuror și a judecătorilor/procurorilor în funcție (în continuare – proiectul Regulamentului)*.

Proiectul Regulamentului a fost elaborat în contextul procesului de actualizare a cadrului normativ infralegal aplicabil verificării stării de sănătate a candidaților și a titularilor funcțiilor de judecător și procuror. Necesitatea intervenției normative a fost discutată și agreată în cadrul ședinței comune de lucru din 25 august 2025, desfășurată la sediul Ministerului Justiției, participanții convenind asupra necesității clarificării și uniformizării mecanismului procedural.

Inițiativa normativă își are temeiul în prevederile art. 20 alin. (1) lit. h), art. 21 și art. 58 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, care instituie obligația candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție de a prezenta un certificat medical privind starea de sănătate, ca element relevant pentru verificarea corespunderii exigențelor necesare exercitării funcției. Obligația este reiterată în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Procurorilor, iar mecanismul procedural a fost anterior detaliat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 761 din 4 octombrie 2016, cu modificările ulterioare.

Analiza proiectului relevă, în ansamblu, atât elemente pozitive, cât și anumite aspecte ce necesită clarificare și ajustare. În urma examinării proiectului de act normativ, Consiliul Superior al Procurorilor formulează următoarele observații și propuneri de ordin conceptual și tehnico-juridic, orientate spre îmbunătățirea calității reglementării, eliminarea necorelărilor sau suprapunerilor normative și asigurarea compatibilității cu cadrul legal aplicabil.

1. Pct.1 din proiectul de Regulament - , ... o comisie specializată a Ministerului Sănătății, care eliberează Certificat medical privind starea sănătății a candidaților la funcția de judecător/procuror și a judecătorilor/procurorilor în funcție și Certificatul medical privind corespunderea pentru exercitarea funcției de judecător/procuror. ”:

Cu privire la formularul certificatului medical, proiectul Regulamentului conține o neclaritate privind numărul și tipologia certificatelor: în Compartimentul I „Dispoziții generale”, din titlatură rezultă existența a două certificate, în timp ce Anexa la proiect include un singur formular-tip.

Consiliul reține că art. 21 alin. (5) din Legea nr. 3/2016 prevede expres că certificatul medical trebuie să conțină concluzii privind corespunderea candidatului sau

a procurorului în funcție cu exigențele pentru exercitarea funcției. Din economia acestei norme rezultă că legiuitorul a avut în vedere un singur certificat medical, al cărui conținut se adaptează în funcție de calitatea persoanei evaluate (candidat/titular al funcției), și nu instituirea unor tipuri distincte de certificate.

Prin urmare, Consiliul consideră suficientă instituirea unui model unic de certificat medical, care să prevadă în mod explicit categoria persoanei (candidat sau judecător/procuror în funcție), precum și concluzia privind corespunderea acesteia cu exigențele pentru exercitarea funcției. În acest sens, se propune comasarea formularelor-tip într-un singur document cu denumirea: *Certificat medical privind starea sănătății a candidaților la funcția de judecător/procuror și a judecătorilor/procurorilor în funcție privind corespunderea pentru exercitarea funcției de procuror (în continuare - Certificatul medical)*.

2. Pct.2 din proiectul de Regulament - Examinarea medicală a candidaților la funcția de judecător/procuror se va efectua la prezentarea confirmării înregistrării la Consiliul Superior al Magistraturii/Consiliul Superior al Procuraturii, iar judecătorilor/procurorilor aflați în funcție la demersul Consiliului Superior al Magistraturii/Consiliului Superior al Procuraturii.

Consiliul constată că proiectul prevede că examinarea medicală a candidaților la funcția de judecător/procuror se efectuează la prezentarea confirmării înregistrării la CSM/CSP, iar a judecătorilor/procurorilor în funcție – la demersul CSM/CSP. În raport cu această soluție, Consiliul formulează obiecții de principiu sub două aspecte care impun o revizuire unitară a normei.

Pe de o parte, pentru categoria candidaților, condiționarea examinării medicale de prezentarea confirmării înregistrării riscă să fie neconcordanță cu logica Legii nr.3/2016, potrivit căreia certificatul medical privind starea sănătății reprezintă o condiție prealabilă pentru înregistrarea în Registru (art. 22), întrucât confirmarea înregistrării presupune deja îndeplinirea condițiilor legale, inclusiv prezentarea actelor necesare. Prin urmare, norma trebuie ajustată astfel încât certificatul medical să rămână o condiție prealabilă a înregistrării, iar examinarea să nu fie subordonată unei confirmări de către CSP.

În ceea ce privește judecătorii/procurorii în funcție, condiționarea verificării periodice de demersul organului de autoadministrare menține un circuit formal, cu utilitate redusă. În practică, dosarele sunt depuse direct la Comisie, iar demersurile sunt întocmite ulterior în mod pur formal, în baza listelor comunicate de secretariatul Comisiei, ceea ce nu contribuie la eficiența sau calitatea verificării, ci doar încarcă administrativ procedura.

În aceste condiții, Consiliul propune revizuirea normei, astfel încât:

a) pentru candidați, examinarea medicală să se realizeze în baza depunerii dosarului la Comisie, iar certificatul medical să rămână expres o condiție prealabilă înregistrării, în concordanță cu Legea nr. 3/2016;

b) pentru judecătorii/procurorii în funcție, verificarea periodică să fie organizată în baza unui calendar anual/semestrial aprobat de CSM/CSP (după caz) și transmis Comisiei, cu posibilitatea actualizării motivate, fără demersuri individuale, cu excepția cazurilor punctuale expres prevăzute.

3. Pct.4.3 și 4.4 din proiectul de Regulament - „4.3. ...este convocată de către Președintele comisiei; 4.4 „...se întrunește periodic sau la necesitate;”:

Consiliul constată că proiectul Consiliul constată că proiectul Regulamentului face referire la convocarea Comisiei de către Președinte, însă nu reglementează în mod suficient rolul și atribuțiile acestuia în administrarea procedurii. În lipsa unei configurări minime a competențelor Președintelui, aplicarea Regulamentului poate genera interpretări diferite și o practică neuniformă, cu impact asupra clarității și previzibilității procedurii.

În acest sens, Consiliul propune completarea Regulamentului cu dispoziții exprese privind atribuțiile Președintelui, cel puțin sub următoarele aspecte: convocarea și conducerea ședințelor; verificarea cvorumului și a respectării regulilor de deliberare; coordonarea activității secretariatului; gestionarea situațiilor de incompatibilitate/conflict de interese; precum și validarea și semnarea actelor Comisiei (inclusiv certificatul medical și documentele procedurale aferente). Totodată, se impune reglementarea mecanismului de substituire a Președintelui în caz de absență/imposibilitate obiectivă, pentru asigurarea continuității procedurii în condiții de transparență și previzibilitate.

Cu referire la întrunirile Comisiei - nu este clar periodicitate. Se propune următorul text: *se întrunește ori de câte ori este necesar, dar nu mai rar de o dată în lună.*

4. Regimul membrilor supleanți:

Deși este prevăzută lista membrilor supleanți pentru Comisia de bază, proiectul Regulamentului nu reglementează condițiile și procedura de activare a supleanților (absență, incompatibilitate/conflict de interese, imposibilitate obiectivă, asigurarea cvorumului, consemnarea substituției). Simpla mențiune că „modificările de componență urmează a fi reglementate” nu asigură previzibilitate juridică. Astfel, Se propune completarea Regulamentului cu norme clare care să prevadă:

- temeiurile substituției;
- modul de constatare și consemnare;
- efectele asupra cvorumului și validității actelor adoptate, ș.a.

5. Comisia de contestație: supleanți inexistenți și componență pară

În ceea ce privește Comisia de contestație, proiectul prevede o componență nominală de 4 membri, fără a stabili membri supleanți. Această configurație ridică două probleme:

- riscul nefuncționalității în absența unuia dintre membri (lipsa supleanților);
- riscul parității de vot (componență pară), în lipsa unei reguli exprese de soluționare a egalității.

Consiliul propune fie:

- stabilirea unei componente impare (pentru evitarea parității), pentru a evita situații privind imposibilitatea validării sau invalidării a unui certificat;
- completarea expresă a regulilor de deliberare (majoritate, cvorum, mecanism de departajare), precum și instituirea membrilor supleanți pentru Comisia de contestație, similar Comisiei de bază.

6. Regimul de valabilitate al Certificatului medical:

Consiliul constată că proiectul stabilește o valabilitate limitată a certificatului medical (45 de zile), soluție care nu este acceptabilă și necesită revizuire, întrucât nu este corelată cu regimul juridic stabilit de legea specială. Astfel, potrivit Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (art.21 alin.(5)), verificarea stării de sănătate a procurorilor aflați în funcție are loc o dată la 5 ani, ceea ce impune ca valabilitatea certificatului medical pentru această categorie să fie raportată la periodicitatea legală, fără posibilitatea instituirii prin Regulament a unei valabilități mai scurte, care ar opera ca o derogare nejustificată de la regimul special stabilit de legiuitor.

În acest sens, Consiliul propune ca, pentru procurorii în funcție, certificatul medical emis în cadrul verificării periodice să producă efecte până la următoarea verificare periodică (la termenul de 5 ani), cu excepția situațiilor, care a putea fi expres prevăzute de Regulament, care să justifice o verificare extraordinară.

Pentru candidați, Consiliul propune ca certificatul medical pentru candidați să fie valabil până la încadrarea în funcția de procuror, dar nu mai mult de 2 ani de la data emiterii, termen apreciat ca fiind unul optim: nu restrânge în mod nejustificat accesul la procedură, dar nici nu extinde excesiv efectele unei evaluări medicale în timp.

7. Pct.11 din proiectul de Regulament - Cheltuielile

Consiliul reține oportunitatea soluției potrivit căreia cheltuielile aferente verificării stării de sănătate a procurorilor aflați în funcție urmează a fi suportate de organul responsabil de gestionarea carierei procurorilor, spre deosebire de practica anterioară în care aceste cheltuieli erau acoperite de Procuratura Generală. O asemenea opțiune este rezonabilă și coerentă cu rolul CSP în materia carierei procurorilor, asigurând, totodată, un cadru instituțional clar pentru planificarea și executarea acestor cheltuieli. Pentru candidații la funcția de procuror sau judecător, suportarea cheltuielilor de către aceștia este justificată și corespunde practicilor existente.

8. Pct.11 din proiectul de Regulament - Opinia separată

Consiliul constată că proiectul Regulamentului recunoaște dreptul membrilor Comisiei de a formula opinie separată, însă nu reglementează efectele juridice ale acesteia și modul în care se reflectă în actul final emis de Comisie. În lipsa unor clarificări, norma poate genera incertitudini privind: influența opiniei separate asupra concluziei Comisiei; dacă opinia separată se materializează sau nu în conținutul certificatului medical; care este concluzia finală în cazul existenței unei opinii separate; valoarea procedurală a acesteia, aceasta reprezintă o concluzie paralelă, ș.a.

9. Pct.11 din proiectul de Regulament

Consiliul consideră că prevederea potrivit căreia, în cazul depistării contraindicațiilor medicale, „candidaților li se va explica situația într-un limbaj accesibil” nu este adecvată pentru a fi consacrată ca normă într-un regulament cu caracter juridic.

11. Instituirea unei testări psihologice prealabile

Consiliul salută prevederile pct. 7 din Regulament, care instituie obligația efectuării evaluărilor psihologice și psihiatrice pentru candidații la funcția de procuror și pentru procurorii în funcție. Aceste dispoziții sunt în deplină concordanță cu art.21 alin.(3) din Legea nr. 3/2016.

Totodată, Consiliul consideră necesară clarificarea impactului testării psihologice prealabile prevăzute de proiect. În special, trebuie stabilit dacă aceasta generează o concluzie distinctă față de cea generală și care este relevanța/utilitatea sa procedurală și câmpul de aplicare (*dacă aceasta va putea fi anexă și eliberată odată cu certificatul medical*).

12. Contestarea deciziilor Comisiei

Procedura de contestare prevede posibilitatea reexaminării dosarului și efectuarea unui test psihologic repetat. Se impune evaluarea impactului juridic și profesional al unui test psihologic repetat, inclusiv asupra coerenței concluziilor și asupra dreptului la un proces echitabil, precum și stabilirea clară a efectelor acestuia asupra deciziei finale a Comisiei de contestație.

13. Anexa 4 – Lista bolilor care nu permit exercitarea funcției de judecător/procuror

Proiectul necesită clarificarea temeiului juridic și medical al listei bolilor prevăzute în Anexa 4. Este necesar să se indice nomenclatorul sau actele normative care stau la baza stabilirii acestei liste, criteriile utilizate pentru includerea anumitor maladii și justificarea caracterului exhaustiv al acesteia. De asemenea, urmează a fi analizată oportunitatea menținerii unei astfel de liste în Regulament sau posibilitatea reglementării prin trimitere la acte normative specializate.

Observațiile de redactare și formulare fără impact conceptual se transmit separat autorului proiectului în format track-changes.

Având în vedere ansamblul argumentelor de fapt și de drept expuse, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază necesitatea revizuirii și completării proiectului de Regulament în vederea asigurării coerenței juridice, clarității normative și conformității cu legislația primară aplicabilă. O reglementare unitară și predictibilă a verificării stării de sănătate a candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție reprezintă o condiție esențială pentru garantarea stabilității în funcție, a independenței procurorilor și a funcționării eficiente a sistemului Procuraturii.

În considerarea celor expuse și în temeiul prevederilor art.70, art.77 și art.79 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se avizează de principiu proiectul de ordin al Ministerului Sănătății „*Cu privire la verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de judecător/procuror și pentru judecătorii/procurorii aflați în funcție*”, cu obiecțiile și propunerile astfel după cum a fost formulat în partea descriptivă a prezentei hotărâri.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ